

Erf- en landschapsadvies Eco-Boerderij van Benthem

Duinigermeerweg 2,
Blokzijl, Steenwijkerland

25 november 2021

Het eco-bedrijf

(duurzame zuivelketen)

Potstal systeem, kringloop op het bedrijf.

Groene mantel om het erf, streekeigen inbedding van het bedrijf.

Weidegang en biodiversiteit bevorderen. Bedrijfsvoering met respect voor de natuur en de omgeving.

Kalfjes op het bedrijf. Welbevinden en de gezondheid van het vee. Samen met dierenartsen hiervoor plannen maken.

Het eco-bedrijf

De eco-boerderij is al meer dan 20 jaar een ecologisch-biologisch bedrijf en gebruikt geen kunstmest, geen bestrijdings- of gewasbeschermingsmiddelen, zo weinig mogelijk anti-biotica en gebruikt natuurlijke medicijnen. Alleen vaste/ruige mest en drijfmest van eigen vee.

De boerderij doet aan weidevogelbeheer.

De boerderij geeft regelmatig (6 tot 10 maal per jaar) voorlichting/rondleidingen.

De boerderij heeft regelmatig overleg met provincie/landschapsbeherende organisaties, natuurgroeperingen, o.a. natuurmonumenten.

Het product

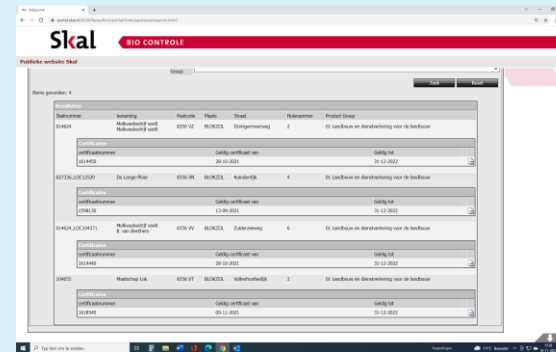
(duurzame zuivelketen, de ecoboerderij is lid van Rouveen-Kaasspecialiteiten. Zij zijn internationaal toonaangevend worden met de hoogst gekwalificeerde specialiteiten- en biologische kazen)

Bastiaansen Kaas

*De Eco-boerderij heeft een
keurmerk voor weidegang*

*Skal Certificering, Van Benthem
is al meer dan 20 jaar een
gecertificeerd eco-bedrijf.*

*Passanten en recreanten
genieten van erf en omgeving.*

De natuurlijke omgeving

Natuur in aansluiting op de weides.

Het bedrijf 'in de natuur'.

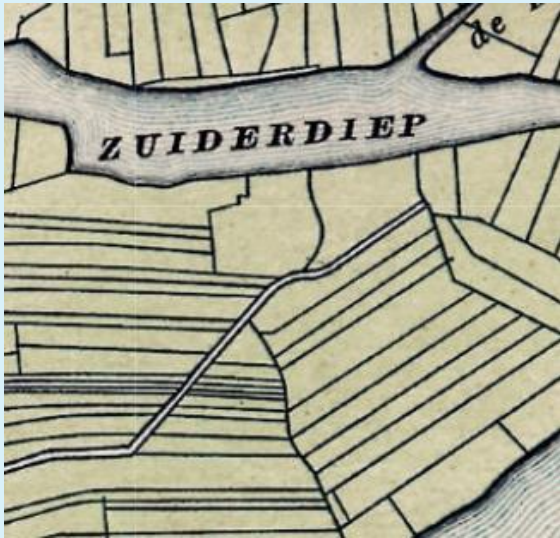

Noordzijde bedrijf Zuiderdiep.

Beweiding in een natuurlijke omgeving, extensief. Van waarde voor landschap, bodem en recreant/passant.

Het landschap door de tijd

Uitsnede rond 1900

Uitsnede jaren '60 (1964)

Uitsnede jaren '60 met erf (1974)

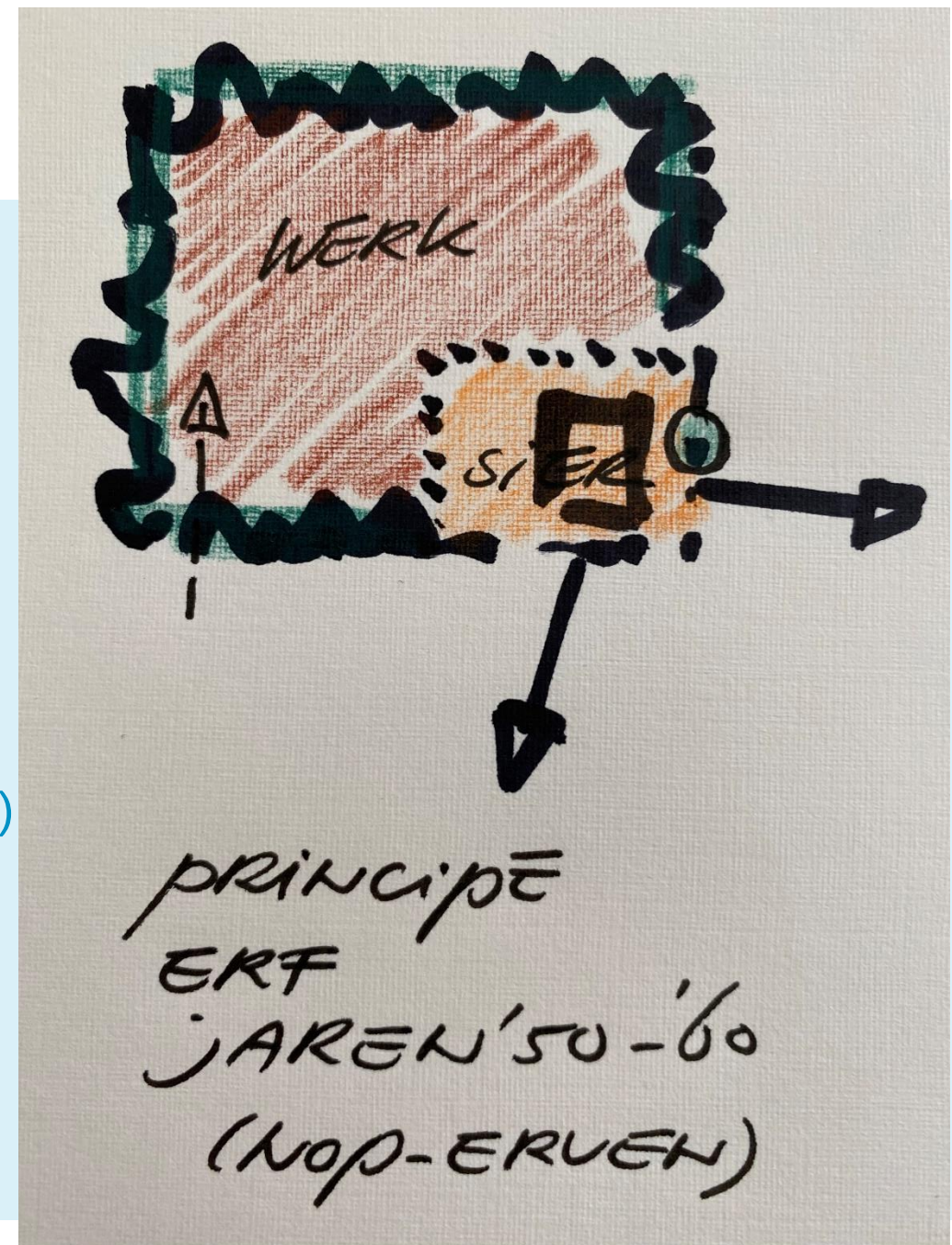

Kenmerkende erfstructuur met singels om de bebouwing om wind te keren

Kenmerkende erfstructuur jaren '50 - '70

NOP erven principe: gesloten op de wind (werkerf)
en zicht naar buiten op de hoek van het erf
vanuit de losse erfwoning
(met tuinaanleg rondom het huis *vaak nog inclusief nutstuin)

Werkgebouwen binnen de contour van een singel

Het erf

*Huidige voorerf eco-erf met
woning en tuin*

Locatie nieuwe stal

*Verbinding naar nieuwe stal.
Voorste deel sloot gedempt,
deel met bomen blijft behouden.*

Erf nr 7 en 9 aan de oostzijde

Het land

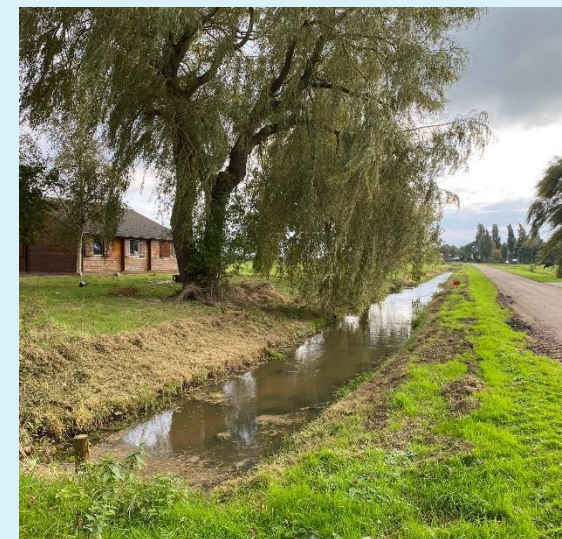
Bestaande erven jaren '60

Bestaande erven jaren '60

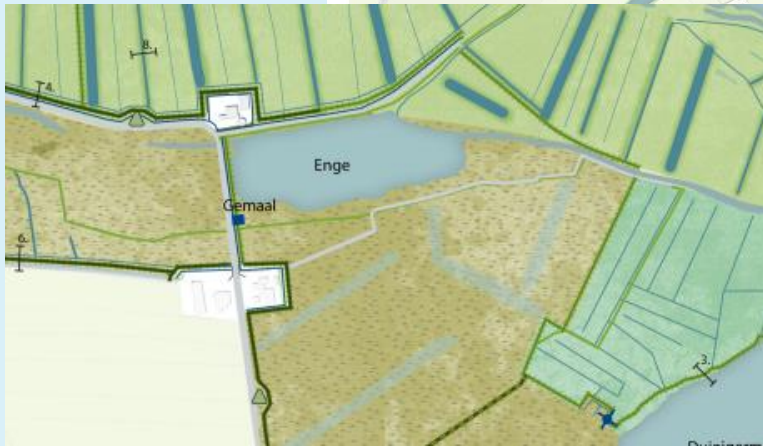

Open weides

Markante bomen bij de erven

Situatie toekomst natuur na 2021

De 'uitruil' van het erf aan de oostzijde (staking agrarisch gebruik) draagt zeer positief bij aan de doelstellingen van de natuur. Deze inzet van de agrariër kan gezien worden als **Kwaliteits Impuls Groene Omgeving (KGO)**. *zie uitleg KGO slide 17 en 18

Situatie toekomst Muggenbeet: meer natuur (rietland) tussen de wateren en blauwgrasland

Inzet voor natuur

Zoals ook op het kaartje op pagina 10 te zien is wordt een deel van de huiskavel van het bedrijf ingericht als natuur: in dit geval rietland met doelsoorten roerdomp, rietzanger, bruine kiekendief.

De in het Provinciaal Inpassingsplan Wieden Weerribben gelegen percelen die zijn begrensd als natuur, worden hiervoor door de provincie aangekocht.

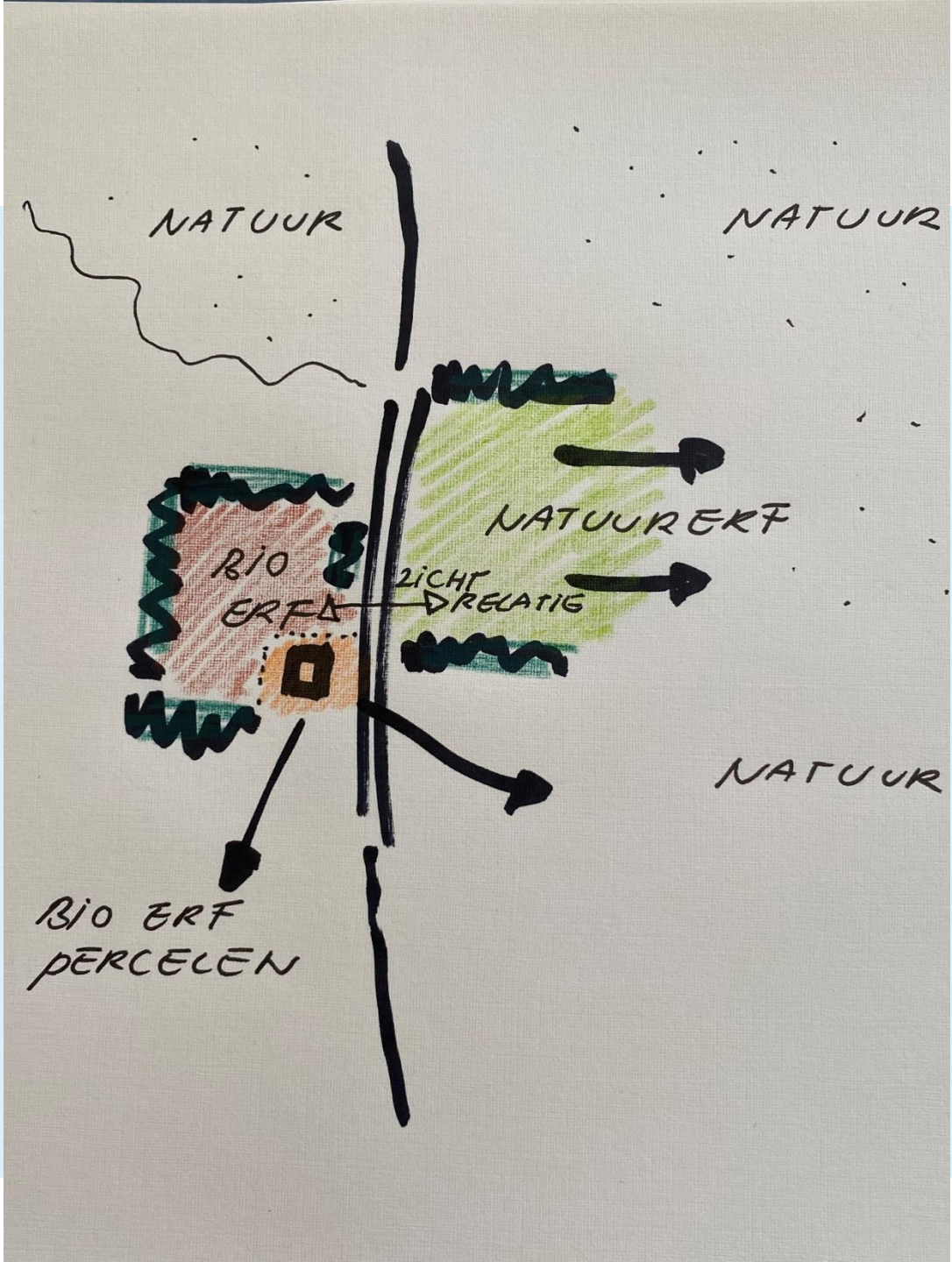
Het gaat hierbij om 10.67.30 ha. wat het bedrijf inlevert t.b.v. de natuur.

Toekomst van de erven

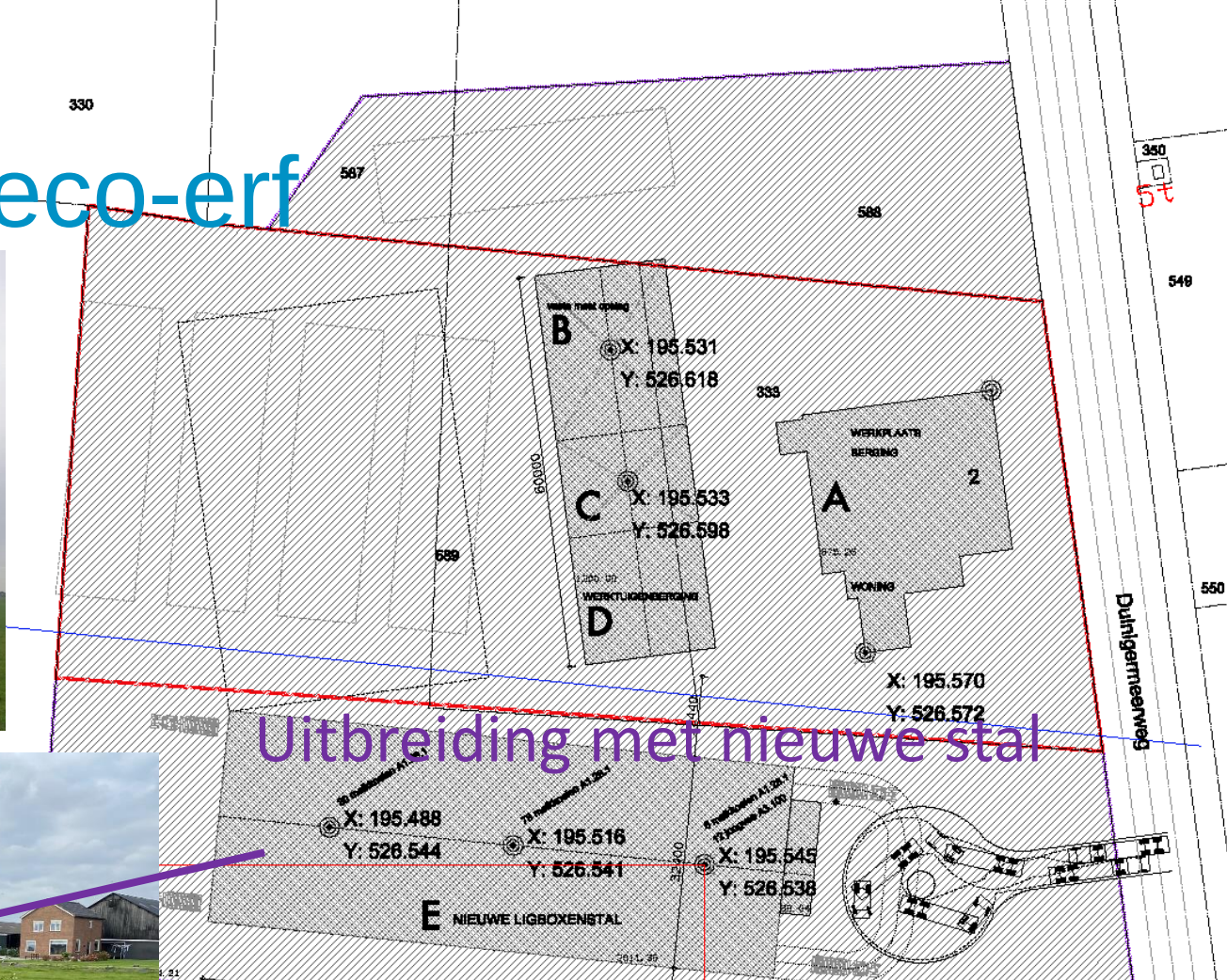
Het erf aan de westzijde een doorontwikkeling vanuit de biologische bedrijvigheid met een nieuwe open stal aan de zuidzijde. Vanuit erfopzet jaren '50 – '70. **Inpassing nieuwe stal is basisinspanning.**

Het erf aan de oostzijde een landelijk woonerf met eenvoudige, neutrale volumes (m2 er nader te bepalen). Bij voorkeur 1 laags met eenduidige kap. Eigentijds, ontworpen in relatie met de natuur, erven zijn onderdeel van de natuur.

Bescheiden eigen tuinaanleg (terras aan de gevel). De singels aan de noord en zuidzijde als dragers van het natuur erf. *uitwerking onder beeldregie. **Deze inzet van kwaliteit kan gezien worden als Kwaliteits Impuls Groene omgeving (KGO).**

Uitbreiding eco-erf

Uitbreiding met nieuwe stal

Stal E wordt een serrestal waarin dierenwelzijn in een hoog vaandel staat: veel licht, frisse lucht en een goed stalklimaat zorgen voor een gezond koe-comfort. De koeien zijn zichtbaar in de stal vanaf de weg. Dat geeft ook een meerwaarde voor de passant.

kadastrale situatie.
kad.gem.: Blokzijl sectie: G. nummer: 333,589,590.

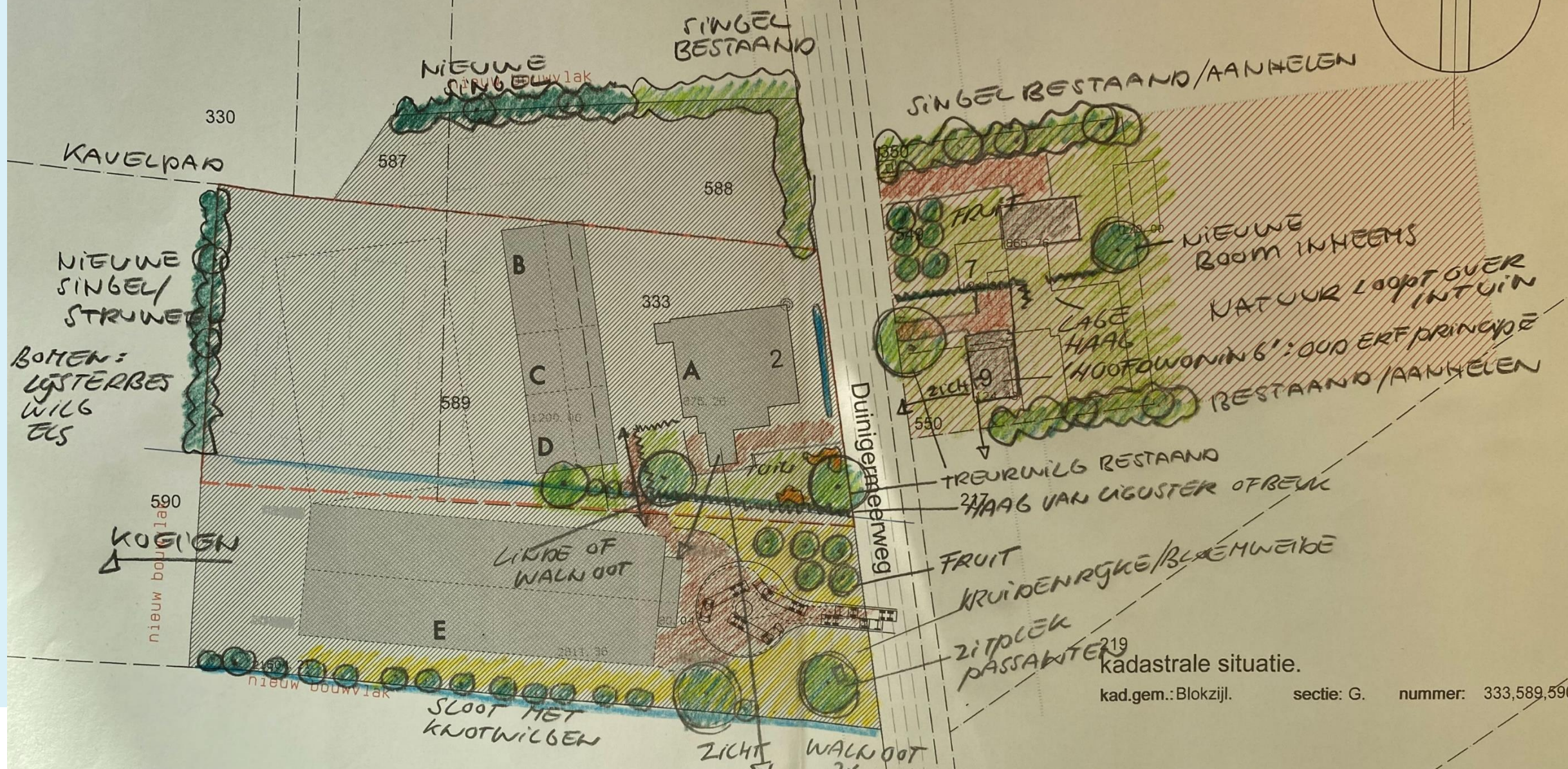
SCHETSPLAN
nieuwe situatie. tok.: S 3
schaal: 1:600
datum: 20 sep 2021.

plan: het bouwen van een ligboxenstal.
voor: Maatschap Van Benthem
Quinigermeerweg 2 8356 VZ Blokzijl

bouwkundig tekenburo nico ballen
Staggersdweg 60 8396 PN Staggersd
telefoon: 0661 - 44 10 24

Erfschets

Advies landschap (basis inpassing)

- Behoud bestaande singels op beide erven. Deze passen bij het erf en geven beschutting.
- Behoud bestaande markante/gezonde losse erfbomen op beide erven. Bij nr 7 en 9 staan bv een aantal kersen en kastanjes.
- Behoud van de bestaande knotwilgen, sloot en walnoot bij de bestaande stal.
- Inpassen nieuwe stal en bestaande bebouwing met bestaande singels en aanvulling hierop met singel en/of inheemse struwelen (behoud van doorzichten vanaf het werkerf naar het open land): lijsterbes (boomvormer middelgroot), meidoorn, kornoelje (geel en rood), sleedoorn, inlandse vogelkers, kardinaalshoed, hazelaar, veldesdoorn, wilde appel, wilde kamperfoelie, etc.
- Aanplant van een losse boom op het middenerf: een walnoot, of linde. Daarbij behoud van doorzicht op de stal en het land (zuiden).
- Aanplant fruitbomen (hoog of middelstam) in weide voor de nieuwe stal.
- Aanplant walnoten in weide voor de nieuwe stal.
- Aanplant knotwilgen in lijn aan de zuidzijde van de nieuwe stal (3 a 4 meter staken uiteen).
- Aanplant haag op de deels te dempen sloot aan de zuidzijde van de woning.

Advies landschap en erf inzet KGO

(Kwaliteitsimpuls **G**roene **O**mgeving: bij nieuwe ontwikkelingen kan het zijn dat door de gemeente/provincie naast de basis inpassing een extra inspanning wordt gevraagd aan een initiatiefnemer. Dit is afhankelijk van het type ingreep. Bij voorbeeld bij uitbreidingen bouwvlak. Het gaat daarbij om een investering die bijdraagt aan het algemeen belang. Dit kan op verschillende manieren worden ingevuld (natuur, sociaal maatschappelijk, erfgoed, etc.). De keuze hierin is aan de eigenaar. In dit advies worden verschillende opties benoemd/verbeeld die vallen onder de KGO, de extra inspanning. De eigenaar gaat met de gemeente en provincie in overleg over de 'balans': hoeveel extra inspanning geleverd moet worden in verhouding tot de gevraagde ontwikkeling.

- Het 'opgeven van' een agrarisch bouwperceel met groei-optie aan de oostzijde van weg ten behoeve van natuurontwikkeling van het gehele gebied Muggenbeet. Voor de provincie is dit van grote meerwaarde. Ook het feit dat het bedrijf zich al 20 jaar lang inzet op ecologisch geeft een meerwaarde voor dit gebied.
- Herinvulling van het erf aan de oostzijde voor wonen onder een hoge ruimtelijke kwaliteit. Na sloop huidige opstallen nieuwe woningen onder beeldregie (nr 7 en 9) en herstel/herontwikkeling erfaanleg. Dit betekent dat een integraal erfplan met uitgangspunten beeldkwaliteit wordt opgesteld waarbij de eisen hoger liggen dan regulier welstand. Het erf met de volumes moet zich eigentijds voegen in de natuurlijke omgeving. Dit vraagt een totaalontwerp. Anders dan reguliere bouw.

Advies landschap en erf KGO (Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving):

- Investerings in biodiversiteit op het erf: zoals kruidenrijke grasweide voor de nieuwe stal en eventueel langs de zuidzijde. Inrichten overhoeken op het perceel als 'net ogende' rommelhoeken: zandhopen (holletjes voor solitaire bijen), steenhopen, takkenrillen, kruidenrijke zones, etc. Plaatsen van nestkasten (verschillende typen). Op dia 18 en 19 staat aangegeven waaraan de agrariers verder denken om de biodiversiteit te vergroten.
- Aanleg zit- en informatieplek aan de zuidzijde op de hoek bij de nieuwe stal. Passanten en recreanten krijgen hier informatie over het bedrijf en kunnen genieten van de bedrijvigheid en het land.
- Jaarlijks worden diverse rondleidingen en voorlichtingen gegeven op het erf.
- Biodiversiteit + diverse acties op dit vlak worden gedaan. Zie volgende dia's.

Ecoboerderij van B - Duinigermeerweg 2 - 8356 VZ Blokzijl

Zie ook: <https://www.rouveen-kaasspecialiteiten.nl/rgd/>

Rouveen Kaasspecialiteiten heeft oog voor duurzaamheid, omgeving en cultuur

Rouveen Gewoon Duurzaam en Bio-diversiteit a la Carte

Overzicht maatregelen aanwezig:

1

Schuil- en nestplekken:

Nestkasten voor vogels ophangen

De schuur toegankelijk maken voor boerenzwaluwen (ca.30 nesten p.j.)

Een donker hoekje in de schuur maken voor een nestplek

Een takkenbos of takkenril aanleggen

Een hoop maken van gevallen blad of takken

Een bijenverblijf neerzetten

Een schroef of spijker in de muur van de schuur vastmaken

2

Erf en bebouwing:

De grond op het kuilvoer inzaaien met een bloemenmengsel

De schuur toegankelijk maken voor boerenzwaluwen

Zorgen voor natte plekken waar boerenzwaluwen nestmateriaal vinden

Een hoop maken van gevallen blad of takken

Huiszwaluwen tolereren onder uw dakranden

3	<u>Aanleg en verbeteren van wateren:</u> Een natuurvriendelijke oever aanleggen Sloten beter verbinden met (grotere) duikers
4	<u>Beheer greppels en sloten:</u> Afrastering plaatsen langs oevers Dotterbloem sparen bij schonen van de sloot Een sloot pas schonen in oktober of november Grote modderkruipers terugzetten in de sloot (hekelbagger tijdelijk laten liggen) Blad weghalen uit de sloot bij het erf Een greppel met rust laten
5	<u>Aanplanten groen:</u> Planten / struiken / bomen planten die veel insecten aantrekken op het erf Hoogstamfruitbomen planten Een houtsingel aanleggen/herstellen Dicht struweel aanplanten/herstellen (ook als heg) Knotwilgen aanplanten Bloemenmengsel op de kuilvoerhoop inzaaien
6	<u>Graslandbeheer:</u> Een hoekje of strook grasland laten verruigen (uitgestelde maaien data) Gras onder de draad niet meemaaien Wat mest laten liggen Afrastering plaatsen langs oevers

Locatie voor passanten en recreanten (KGO). Informatie plek en rustplek aan de zuidzijde. Aanleg met zorg voor meer natuurwaarden.

Informatie delen over de bio-bedrijvigheid met de passant/recreant

Informatie over het bedrijf

Eettafel of een

robuuste houten bank

*Groene aankleding van de plek,
bloemrijk en ook met fruit en
walnoten.*

Erfzijde aan de weg bloemrijk inzaaien: eenvoudig in onderhoud.

Ijzerhard (internet)

Cosmea (internet)

Vlinderstruik (internet)

Siererwt tegen de gevel

Streekeigen soorten nabij het erf

Kornoelje (internet)

Knotwilgen langs de sloot

Clematis tegen de gevel (internet)

Kamperfoelie tegen gevel en in de struwelen

Fruitweide voor de stal doorzaaien met klaver en andere kruiden

Gras met klaver (internet)

Streekeigen soorten in de singel/struweel:

Sierappeltje

Inheemse vogelkers

Meidoorn

Gelderse roos

Streekeigen soorten in de singel/struweel

Kardinaalshoed (internet)

Lijsterbes (internet)

Gewone vlier

Hazelaar

Biodiversiteit: steenhoop, zandhoop, kast, overhoekjes

Steenhoop (internet)

Zandhoop (internet)

Torenvalk kast en losse kasten in de bomen

Overhoekjes met vlinderlokkers: distel en brandnetel

Het Oversticht

Aan de Stadsmuur 79-83

Postbus 531

8000 AM Zwolle

038 – 421 32 57

www.hetoversticht.nl

